

1. בראשית פרק יד

ויקחו את לוט ואת רכשו בן אחי אברם וילכו והוא ישב בסדם :
(יג) ויבא הפליט ויגד לאברם העברי והוא שכן באלני ממרא האמרי אחי אשכל ואחי ענר והם בעלי ברית אברם :
(יד) וישמע אברם כי נשבה אחיו וירק את חניכיו ילידי ביתו שמנה עשר ושלש מאות וירדף עד דן :
(טו) ויחלק עליהם לילה הוא ועבדיו ויכס וירדפם עד חובה אשר משמאל לדמשק :
(טז) וישב את כל הרכש וגם את לוט אחיו ורכשו השיב וגם את הנשים ואת העם :
(יז) ויברכהו ויאמר ברוך אברם לאל עליון קנה שמים וארץ :
(יח) וברוך אל עליון אשר מגן צריך בידך ויתן לו מעשר מכל :
(יט) ויאמר מלך סדם אל אברם תן לי הנפש והרכש קח לך :
(כ) ויאמר אברם אל מלך סדם הרימתי ידי אל יקוק אל עליון קנה שמים וארץ :
(כא) אם מחוט ועד שרוך נעל ואם אקח מכל אשר לך ולא תאמר אני העשרתי את אברם :
(כב) בלעדי רק אשר אכלו הנערים וחלק האנשים אשר הלכו אתי ענר אשכל וממרא הם יקחו חלקם : ס

2. ספורנו בראשית פרק יד

ויכו את רפאים... ואת הזוזים ואת האימים. שהיו כלם עבדים לחמשה מלכים ונלחמו בעדם. ובזה הודיע שהיו הה' מלכים גדולים, והודיע גבורת הד' מלכים שנצחום, ומזה נודע גודל גבורת אברהם ותחבולות מלחמתו, וחסדיו עם אחיו, שמסר עצמו להתגבר עליהם ולהושיע מחרב מפיהם את בן אחיו ואת רכשו, ומשיניהם השליך טרף, יותר ממה שבקש, בחמלת ה' עליו :
(יב) ויקחו את לוט בן אחי אברם. התאמצו לשבות את לוט מפני שהיה בן אחי אברם שידעו עשרו, והיו מצפים שיפדהו אברם בהון רב :
(יג) ויגד לאברם העברי. לא שידע הפליט שהיה אברהם קרוב ללוט, רק ידע שהיה מחזיק בדיעות עבר כמוהו :

3. רש"י בראשית פרק יד

(יד) וירק כתרומו וזריו, וכן (ויקרא כו לג) והריקותי אחריכם חרב, אזדיין בחרבי עליכם, וכן (שמות טו ט) אריק חרבי, וכן (תהלים לה ג) והרק חנית וסגור :
חניכיו חנכו כתיב זה אליעזר שחנכו למצות והוא לשון התחלת כניסת האדם או כלי לאומנות שהוא עתיד לעמוד בה, וכן (משלי כב ו) חנוך לנער, (במדבר ז יא) חנכת המזבח, (תהלים ל א) חנכת הבית ובלע"ז קורין לו איניציי"ר [לחנוך] :
שמונה עשר ושלש מאות רבותינו אמרו אליעזר לבדו היה, והוא מנין גימטריא של שמו :
עד דן שם תשש כחו, שראה שעתידין בניו להעמיד שם עגל :
עד חובה אין מקום ששמו חובה, אלא דן קורא חובה על שם עבודה זרה שעתידה להיות שם :

4. בראשית פרק לג

(א) וישא יעקב עיניו וירא והנה עשו בא ועמו ארבע מאות איש ויחץ את הילדים על לאה ועל רחל ועל שתי השפחות :
(ב) וישם את השפחות ואת ילדיהן ראשנה ואת לאה וילדיה אחרנים ואת רחל ואת יוסף אחרנים :
(ג) והוא עבר לפנייהם וישתחו ארצה שבע פעמים עד גשתו עד אחיו :

5. רמב"ן בראשית פרק לב

(ד) נכתבה הפרשה הזאת להודיע כי הציל הקדוש ברוך הוא את עבדו וגאלו מיד חזק ממנו, וישלח מלאך ויצילהו. וללמדנו עוד שהוא לא בטח בצדקתו והשתדל בהצלה בכל יכלתו. ויש בה עוד רמז לדורות כי כל אשר אירע לאבינו עם עשו אחיו יארע לנו תמיד עם בני עשו, וראוי לנו לאחז בדרכו של צדיק שנזמין עצמנו לשלשת הדברים שהזמין הוא את עצמו, לתפלה ולדורון ולהצלה בדרך מלחמה, לברוח ולהנצל, וכבר ראו רבותינו הרמז הזה מן הפרשה הזאת כאשר אזכיר (להלן לב ט, לג טו) :

6. בראשית פרק לד

(כה) ויהי ביום השלישי בהיותם כאבים ויקחו שני בני יעקב שמעון ולוי אחי דינה איש חרבו ויבאו על העיר בטח ויהרגו כל זכר :
(ל) ויאמר יעקב אל שמעון ואל לוי עכרתם אתי להבאישני בישוב הארץ בכנעני ובפרזי ואני מתי מספר ונאספו עלי והכוני ונשמדתי אני וביתי :
(לא) ויאמרו הכזונה יעשה את אחותנו : פ

7. רמב"ן בראשית פרק לד

ויתכן שהיה הכעס ליעקב שארר אפס על שהרגו אנשי העיר אשר לא חטאו לו, והראוי להם שיהרגו שכם לבדו. וזהו מה שאמר הכתוב ויענו בני יעקב את שכם ואת חמור אביו במרמה וידברו אשר טמא את דינה אחותם, כי כולם הסכימו לדבר לו במרמה בעבור הנבלה שעשה להם:

ורבים ישאלו, ואיך עשו בני יעקב הצדיקים המעשה הזה לשפוך דם נקי. והרב השיב בספר שופטים (רמב"ם הלכות מלכים פ"ט הי"ד) ואמר שבני נח מצווים על הדינים, והוא להושיב דיינין בכל פלך ופלך לדון בשש מצות שלהן, ובן נח שעבר על אחת מהן הוא נהרג בסייף, ראה אחד שעבר על אחת מהן ולא דנהו להרגו הרי זה הרואה ינהג בסייף. ומפני זה נתחייבו כל בעלי שכם הריגה שהרי שכם גזל, והם ראו וידעו ולא דנהו: ואין דברים הללו נכונים בעיני, שאם כן היה יעקב אבינו חייב להיות קודם וזוכה במיתתם, ואם פחד מהם למה כעס על בניו וארר אפס אחר כמה זמנים, וענש אותם וחלקם והפיצם, והלא הם זכו ועשו מצוה ובטחו באלהים והצילים:

ועל דעת הדינין שמנו לבני נח בשבע מצות שלהם אינם להושיב דיינין בכל פלך ופלך בלבד, אבל צוה אותם בדיני גנבה ואונאה ועושה ושכר שכיר ודיני השומרים ואונס ומפתה ואבות נזיקין וחובל בחבירו ודיני מלוה ולוה ודיני מקח וממכר וכיוצא בהן, כענין הדינין שנצטוו ישראל, ונהרג עליהן אם גנב ועשק או אנס ופתה בתו של חבירו או שהדליק גדישו וחבל בו וכיוצא בהן. ומכלל המצוה הזאת שיושיבו דיינין גם בכל עיר ועיר כישראל, ואם לא עשו כן אינן נהרגין, שזו מצות עשה בהם, ולא אמרו (סנהדרין נז א) אלא אזהרה שלהן זו היא מיתתן, ולא תיקרא אזהרה אלא המניעה בלאו, וכן דרך הגמרא בסנהדרין (נט ב):

8. שמות טו

(ג) ה' איש מלחמה ה' שמו

9. רש"י שמות פרק טו

ה' שמו מלחמותיו לא בכלי זיין, אלא בשמו הוא נלחם, כמו שאמר דוד (שמואל א' יז מה) ואנכי בא אליך בשם ה' צבאות. דבר אחר ה' שמו אף בשעה שהוא נלחם ונוקם מאויביו, אוחז הוא במדתו לרחם על ברואיו ולזון את כל באי עולם, ולא כמדת מלכי אדמה כשהוא עוסק במלחמה פונה עצמו מכל עסקים, ואין בו כח לעשות זו וזו:

10. ספורנו שמות פרק טו

(ג) ה' איש מלחמה ה' שמו. אף על פי שהוא איש מלחמה ומכרית הרשעים במדת הדין, מכל מקום ה' שמו במדת רחמים, כי בזה הוא נותן הויה ומציאות לעולמו, בהיותו מכלה קוצים מן הכרם (בבא מציעא פג ב) שהם מחריבי עולם:

11. רמב"ן במדבר פרק א

(ב) ג' כל יוצא צבא בישראל מגיד שאין יוצא לצבא פחות מבן עשרים שנה. שאו את ראש כל עדת בני ישראל כמו שאומרים לקוסטינר ארים רישיה דדין, לשון רש"י. ואפשר שיהיה הטעם בזה, בעבור שאינו חזק למלחמה בפחות מעשרים, וכמו שאמרו (אבות ה כא) בן עשרים לרדוף. אבל יתכן שיהיה פירוש "כל יוצא צבא", כל היוצאים להקהל בעדה, כי הנערים לא יקהלו בתוך העם. כי כל אסיפת עם תקרא "צבא", וכן לצבא צבא בעבודת אהל מועד (להלן ח כד), ישוב מצבא העבודה (שם פסוק כה), במראות הצובאות אשר צבאו (שמות לח ח), וכן צבא השמים (מ"א כב יט), וכל צבאם צויתי (ישעיה מה יב). ולכך יפרש באנשי המלחמה, מצבא המלחמה (להלן לא יד), והתיחשם בצבא במלחמה (דהי"א ז מ). ואמר כאן "כל יוצא צבא", כדרך כל יוצאי שער עירו (בראשית לד כד). ואמר לצבאותם שהם צבאות רבות, כי כל שבט ושבט צבא גדול:

12. במדבר כה

(יא) פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתי מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי:

(יב) לכן אמר הנני נתן לו את בריתי שלום:

(יג) והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהנת עולם תחת אשר קנא לאלהיו ויכפר על בני ישראל:

13. (יג) והיתה לו ולזרעו אחריו וגו'. שיהא משוח מלחמה מכאן ואילך וזש"ה במלחמת מדין אותם ואת פנחס בן אלעזר הכהן לצבא וכי' מכאן אמרו רז"ל דלא נתכהן פנחס עד שהרגו לזמרי. ובהכי ניחא מה שהעולם מקשים היאך הרג פנחס את זמרי ונטמא למת דאיכא למימר דעד עכשיו לא נתנה כהונה אלא לאהרן ולבניו אבל לבני בניו לא וגם במלואים תמצא כתיב לאהרן ולבניו תעשה כתנות ולא לבני בניו.

14. במדבר י

(ט) וכי תבאו מלחמה בארצכם על הצר הצר אתכם והרעתם בחצרות ונזכרתם לפני יקוק אלהיכם ונושעתם מאיביכם :

(י) וביום שמחתכם ובמועדיכם ובראשי חדשיכם ותקעתם בחצרות על עלתיכם ועל זבחי שלמיכם והיו לכם לזכרון לפני אלהיכם אני יקוק אלהיכם : פ

15. רמב"ם הלכות תעניות פרק א הלכה א

מצות * עשה מן התורה לזעוק ולהריע בחצרות על כל צרה שתבא על הצבור, שנאמר + במדבר י" + על הצר הצורר אתכם והרעותם בחצרות, כלומר כל דבר שייצר לכם כגון בצורת ודבר וארבה וכיוצא בהן זעקו עליהן והריעו.

16. מגיד משנה הלכות תעניות פרק א הלכה א

מצות עשה מן התורה וכו'. זה מבואר בכתוב ומפורש בספרי. וראיתי לרבינו בספר המצות שלו שמנה תרועה זו ותקיעה שבשעת הקרבנות במצוה אחת ותמה אני למה שהרי שני פסוקים הם בכתוב. ונראה שדעתו ז"ל שהמצוה היא אחת כללית לתקוע בחצרות במקדש בעת הקרבנות ובעת הצרות בין במקדש בין בגבולין ואין ראוי למנותן בשתי מצות ועוד צ"ע. ויתר הדברים שכתב רבינו כאן דברים ברורים וראויין אליו ומפורשים בספרא ובספרי

17. דברים פרק ו

(י) והיה כי יביאך יקוק אלהיך אל הארץ אשר נשבע לאבתך לאברהם ליצחק וליעקב לתת לך ערים גדלות וטבת אשר לא בנית :

(יא) ובתים מלאים כל טוב אשר לא מלאת וברת חצובים אשר לא חצבת כרמים וזיתים אשר לא נטעת ואכלת ושבעת :

18. רמב"ן דברים פרק ו

(י) והיה כי יביאך ה' אלהיך וגו' יזכיר בכאן כי ברבות הטובה יזכור ימי עניו ומרודו שהיה עבד במצרים, ולא ישכח את השם שהוציאו מן העבדות שהוא לטובה הזאת, אבל יזכור חסדיו תמיד ויירא אותו ויעבוד לפניו כעבד לאדוניו. ועל דעת רבותינו (חולין יז א) ירמוז עוד, כי הטוב שהוא אשר ימצא בבתי המלאים מותר אפילו היו שם דברים הנאסרים בתורה, כגון קדלי דחזירי או כרמים נטועים כלאים או ערלה. ואפילו בבורות יתכן שהיה בחציבתן דבר אסור בטיח אשר בהן, או הזכיר הבורות דרך מליצה להזכיר רבוי הטובה, והשליט אותם בכל הנמצא בארץ במותר ובאסור :

והנה הותרו להן כל האיסורין זולתי אסור ע"ז, כמו שיבאר עוד (להלן ז כה) לא תחמוד כסף וזהב עליהם ולקחת לך וגו', ולכך יזכיר כאן בפרשה שאחרי כן (להלן ז ה) מזבחותיהם תתצו וגו', לאבד ע"ז ומשמשיה, ושאר כל הנמצא בארץ מותר. והיה ההיתר הזה עד שאכלו שלל אויביהם. ויש אומרים בשבע שכבשו, וכן נראה בגמרא בפרק ראשון ממסכת חולין (שם) :

והרב כתב בהלכות מלכים ומלחמותיהם (רמב"ם פ"ח ה"א) חלוצי צבא משיכנסו בגבול הגוים וישבו מהם מותר להם לאכול נבלות וטרפות ובשר חזיר וכיוצא בו, אם רעב ולא מצא מה יאכל אלא מאכלים אלו האסורים, וכן שותה יין נסך, ומפי השמועה למדו ובתים מלאים כל טוב ערפי חזירים וכיוצא בהן. ואין זה נכון, שלא בשביל פקוח נפש או רעבון בלבד הותר בשעת מלחמה, אלא לאחר שכבשו הערים הגדולות והטובות וישבו בהן התיר להם שלל אויביהם. ולא בכל חלוצי צבא, אלא בארץ אשר נשבע לאבותינו לתת לנו כמו שמפורש בענין. וכן יין נסך שהזכיר אינו אמת, שבכל איסורי ע"ז היא עצמה ומשמשיה ותקרובת שלה הכל אסור, שנאמר (להלן ז כו) שקץ תשקצנו ותעב תתעבנו כי חרם הוא. ואם לא נתכוון הרב אלא להתיר סתם יין במלחמה, וכי למה הוצרכנו לדבר זה, איסורי תורה הותרו גזרות של דבריהם יהיו אסורות :

19. דברים פרק ב

(א) כי תצא למלחמה על איביך וראית סוס ורכב עם רב ממך לא תירא מהם כי יקוק אלהיך עמך המעלך מארץ מצרים :

(ב) והיה כקרבכם אל המלחמה ונגש הכהן ודבר אל העם :

(ג) ואמר אלהים שמע ישראל אתם קרבים היום למלחמה על איביכם אל ירך לבבכם אל תיראו ואל תחפזו ואל תערצו מפניהם

(י) כי תקרב אל עיר להלחם עליה וקראת אליה לשלום :

(יא) והיה אם שלום תענד ופתחה לך והיה כל העם הנמצא בה יהיו לך למס ועבדוך :

(יב) ואם לא תשלים עמך ועשתה עמך מלחמה וצרת עליה
(יט) כי תצור אל עיר ימים רבים להלחם עליה לתפשה לא תשחית את עצה לנדח עליו גרון כי ממנו תאכל ואתו
לא תכרת כי האדם עץ השדה לבא מפניך במצור:
(כ) רק עץ אשר תדע כי לא עץ מאכל הוא אתו תשחית וכתב ובנית מצור על העיר אשר הוא עשה עמך מלחמה
עד רדתה: פ

20. רמב"ן דברים פרק כ

(י) כי תקרב אל עיר להלחם עליה וגו' במלחמת הרשות הכתוב מדבר, כמו שמפורש בענין (פסוק טו), כן
תעשה לכל הערים הרחוקות ממך מאד, לשון רש"י. כתב הרב זה מספרי (שופטים קצט) ששנו שם כלשון הזה,
במלחמת הרשות הכתוב מדבר. והכונה לרבותינו בכתוב הזה, אינה אלא לומר שהפרשה בסופה תחלק בין שתי
המלחמות, אבל קריאת השלום אפילו במלחמת מצוה היא, שחייבים לקרא לשלום אפילו לשבעה עממים,
שהרי משה קרא לשלום לסיחון מלך האמורי, ולא היה עובר על עשה ועל לא תעשה שבפרשה, כי החרם
תחרימם (פסוק יז) ולא תחיה כל נשמה (פסוק טז). אבל הפרש שביניהם כאשר לא תשלים ועשתה מלחמה,
שצוה הכתוב ברחוקות להכות את כל זכורה ולהחיות להם הנשים והטף בזכרים, ובערי העמים האלה צוה
להחרימם גם הנשים והטף:
וכך אמרו רבותינו במדרש אלה הדברים רבה (ה יג), והוא עוד בתנחומא ובגמרא ירושלמי (שביעית פ"ו ה"א),
אמר רבי שמואל ברבי נחמני יהושע בן נון קיים הפרשה הזו, מה עשה יהושע היה שולח פרוסדיטגמא בכל
מקום שהיה הולך לכבוש והיה כותב בה, מי שמבקש להשלים יבוא וישלים, ומי שמבקש לילך לו ילך לו, ומי
שמבקש לעשות מלחמה יעשה מלחמה, הגרגשי פנה, הגבעונים שהשלימו עשה להם יהושע שלום, שלשים ואחד
מלכים שבאו להלחם הפילם הקדוש ברוך הוא וכו', וכך אמר הכתוב בכולם (יהושע יא יט כ) לא היתה עיר
אשר השלימה אל בני ישראל בלתי החוי יושבי גבעון את הכל לקחו במלחמה, כי מאת ה' היתה לחזק את לבם
לקראת המלחמה את ישראל למען החרימם, מכלל שאם רצו להשלים היו משלימים עמם:

21. תלמוד בבלי מסכת סוטה דף מד עמוד א

מתני'. +דברים כ+ ויספו השוטרים לדבר אל העם וגו' ר' עקיבא אומר: הירא ורך הלבב כמשמעו, שאינו
יכול לעמוד בקשרי המלחמה ולראות חרב שלופה. רבי יוסי הגלילי אומר: הירא ורך הלבב זהו המתירא מן
העבירות שבידו, לפיכך תלתה לו התורה את כל אלו שיחזור בגללן. רבי יוסי אומר: אלמנה לכהן גדול, גרושה
וחלוצה לכהן הדיוט, ממזרת ונתניה לישאל, בת ישראל לממזר ולנתין. הרי הוא הירא ורך הלבב. +דברים
כ+ והיה ככלות השוטרים לדבר אל העם ופקדו שרי צבאות בראש העם, ובעקיבו של עם, מעמידין זקיפין
לפניהם ואחרים מאחוריהם וכשילין של ברזל בידיהן, וכל המבקש לחזור הרשות בידו לקפח את שוקיו, ...גמ'
מאי איכא בין רבי יוסי לר"י הגלילי? איכא בינייהו עבירה דרבנן. כמאן אזלא הא דתניא: שח בין תפילה
לתפילה עבירה היא בידו וחוזר עליה מעורכי המלחמה, כמאן? כר"י הגלילי. מאן תנא להא דתנו רבנן: שמע
קול קרנות והרתיע, הגפת תריסין והרתיע, צחצוח חרבות ומים שותתין לו על ברכיו. חוזר, כמאן? לימא, רבי
עקיבא היא ולא רבי יוסי הגלילי! בהא אפי' ר' יוסי הגלילי מודה, משום דכתיב: +דברים כ+ ולא ימס את לבב
אחיו כלבבו.

22. רמב"ם הלכות מלכים פרק ו

הלכה א

אין עושין מלחמה עם אדם בעולם עד שקוראין לו שלום אחד מלחמת הרשות ואחד מלחמת מצוה, שנאמר כי
תקרב אל עיר להלחם עליה וקראת אליה לשלום, אם השלימו וקבלו שבע מצות שנצטוו בני נח עליהן אין
הורגין מהן נשמה והרי הן למס, שנאמר יהיו לך למס ועבדוך, קבלו עליהן המס ולא קבלו העבדות או שקבלו
העבדות ולא קבלו המס, אין שומעין להם עד שיקבלו שניהם, והעבדות שיקבלו הוא שיהיו נבזים ושפלים
למטה ולא ירימו ראש בישראל אלא יהיו כבושים תחת ידם, ולא יתמנו על ישראל לשום דבר שבעולם, והמס
שיקבלו שיהיו מוכנים לעבודת המלך בגופם וממונם, כגון בנין החומות, וחוזק המצודות, ובנין ארמון המלך
וכיוצא בו, שנאמר וזה דבר המס אשר העלה המלך שלמה לבנות את בית ה' ואת ביתו ואת המלוא ואת חומת
ירושלים ואת כל ערי המסכנות אשר היו לשלמה, כל העם הנותר מן האמורי ויעלם שלמה למס עובד עד היום
הזה ומבני ישראל לא נתן שלמה עבד כי הם אנשי המלחמה ועבדיו ושריו ושלישיו ושרי רכבו ופרשיו.
הלכה ד

ואם לא השלימו או שהשלימו ולא קבלו שבע מצות, עושין עמהם מלחמה והורגין כל הזכרים הגדולים, ובוזזין
כל ממונם וטפם, ואין הורגין אשה ולא קטן שנאמר והנשים והטף זה טף של זכרים, במה דברים אמורים
במלחמת הרשות שהוא עם שאר האומות, אבל שבעה עממין ועמלק שלא השלימו אין מניחין מהם נשמה
שנאמר כן תעשה לכל וגו' רק מערי העמים לא תחיה כל נשמה, וכן הוא אומר בעמלק תמחה את זכר עמלק,
ומנין שאינו מדבר אלא באלו שלא השלימו שנאמר לא היתה עיר אשר השלימה אל בני ישראל בלתי החוי

יושבי גבעון את הכל לקחו במלחמה כי מאת ה' היתה לחזק את לבם לקראת המלחמה את ישראל למען החרימם, מכלל ששלחו להם לשלום ולא קבלו. +/השגת הראב"ד/ אבל שבעה עממין ועמלק וכו'. א"א זה שבוש אלא שיכול לומר השלימו לקבל המצות

הלכה ח

אין קוצצין אילני מאכל שחוץ למדינה ואין מונעין מהם אמת המים כדי שייבשו, שנאמר לא תשחית את עצה, וכל הקוצץ לוקה, ולא במצור בלבד אלא בכל מקום כל הקוצץ אילן מאכל דרך השחתה לוקה, אבל קוצצין אותו אם היה מזיק אילנות אחרים, או מפני שמזיק בשדה אחרים, או מפני שדמיו יקרים, לא אסרה תורה אלא דרך השחתה.

הלכה ט

כל אילן סרק ב מותר לקוץ אותו ואפילו אינו צריך לו, וכן אילן מאכל שהזקין ואינו עושה אלא דבר מועט שאינו ראוי לטרוח בו, מותר לקוץ אותו, וכמה יהא הזית עושה ולא יקוצנו, רובע הקב זיתים, ודקל שהוא עושה קב תמרים לא יקוצנו.

הלכה י

ולא האילנות בלבד, אלא כל המשבר כלים, ג וקורע בגדים, והורס בנין, וסותם מעין, ומאבד מאכלות דרך השחתה, עובר בלא ד תשחית, ואינו לוקה אלא מכת מרדות מדבריהם.

23. רמב"ם הלכות מלכים פרק ו הי"ד

ואסור להפנות בתוך המחנה או על פני השדה בכל מקום, אלא מצות עשה לתקן שם דרך מיוחדת להפנות בה, שנאמר ויד תהיה לך מחוץ למחנה.

הלכה טו

וכן מצות עשה להיות יתד לכל אחד ואחד תלויה עם כלי מלחמתו, ויצא באותה הדרך ויחפור בה ויפנה ויכסה, שנאמר ויתד תהיה לך על אזניך וגו', ובין שיש עמהן ארון ובין שאין עמהן ארון כך הם עושים תמיד, שנאמר והיה מחניך קדוש.

24. רמב"ם הלכות מלכים פרק ז הלכה א

אחד מלחמת מצוה ואחד מלחמת הרשות ממנין כהן לדבר אל העם בשעת המלחמה, ומושחין אותו בשמן המשחה וזהו הנקרא משוח מלחמה. +/השגת הראב"ד/ אחד מלחמת מצוה וכו'. א"א אפשר להיות זה לענין אל ירך לבבכם אבל לענין השאר החוזרים מעורכי המלחמה לא נאמר אלא למלחמת הרשות אבל לא למלחמת מצוה והכי איתא בגמרא.

הלכה טו

מי האיש הירא ורך הלבב ב כמשמעו, שאין בלבו כח לעמוד בקשרי המלחמה, ומאחר שיכנס בקשרי המלחמה ישען על מקוה ישראל ומושיעו בעת צרה וידע שעל יחוד השם הוא עושה מלחמה וישים נפשו בכפו ולא יירא ולא יפחד ולא יחשוב לא באשתו ולא בבניו אלא ימחה זכרונם מלבו ויפנה מכל דבר למלחמה, וכל המתחיל לחשוב ולהרהר במלחמה ומבהיל עצמו עובר בלא תעשה, שנאמר אל ירך לבבכם אל תיראו ואל תחפזו ואל תערצו מפניהם, ולא עוד אלא שכל דמי ישראל תלויין בצוארו, ואם לא נצח ולא עשה מלחמה בכל לבו ובכל נפשו, הרי זה כמי ששפך דמי הכל, שנאמר ולא ימס את לבב אחיו כלבבו, והרי מפורש בקבלה ארור עושה מלאכת ה' רמיה וארור מונע חרבו מדם, וכל הנלחם בכל לבו בלא פחד ותהיה כוונתו לקדש את השם בלבד, מובטח לו שלא ימצא נזק ולא תגיעהו רעה, ויבנה לו בית נכון בישראל ויזכה לו ולבניו עד עולם ויזכה לחיי העולם הבא, שנאמר כי עשה יעשה ה' לאדוני בית נאמן כי מלחמות ה' אדוני נלחם ורעה לא תמצא בך וגו' והיתה נפש אדוני צרורה בצרור החיים את ה' אלהיך.

25. רמב"ם הלכות מלכים פרק ח הלכה א

חלוצי צבא כשיכנסו בגבול העכו"ם ויכבשום וישבו מהן, מותר להן לאכול נבלות וטרפות ובשר חזיר וכיוצא בו, אם ירעב ולא מצא מה יאכל אלא מאכלות אלו האסורים, וכן שותה יין נסך, מפי השמועה למדו ובתים מלאים כל טוב ערפי חזירים וכיוצא בהן.

26. ספר החינוך מצוה תכה

ועובר על זה ובא לידו אחד מהם ויכול להורגו מבלי שישתכן בדבר ולא הרגו, ביטל עשה זה, מלבד שעבר על לאו שנאמר עליהם [דברים כ', ט"ז] לא תחיה כל נשמה, כמו שנכתוב בסוף סדר שופטים בעזרת השם בסימן תקכ"ט [מצוה תקכ"ח].

27. מנחת חינוך מצוה תכה

כתב הרהמ"ח ועובר ע"ז ובא לידו ויכול להורגו מבלי שישתכן בדבר וכו' וצ"ע נהי דכל המצות נדחים מפני הסכנה מ"מ מצוה זו דהתורה ציוותה ללחום עמהם וידוע דהתורה לא תסמוך דינ"י על הנס כמבואר ברמב"ן ובדרך העולם נהרגים משני הצדדים בעת מלחמה א"כ חזינן דהתורה גזרה ללחום עמהם אף דהוא סכנה. א"כ דחוי' סכנה במקום הזה ומצוה להרוג אותו אף שישתכן וצ"ע:

28. תלמוד בבלי מסכת יומא דף עג עמוד א

מיתבי: משוח מלחמה אינו משמש לא בארבעה ככהן הדיוט, לא בשמונה ככהן גדול! אמר ליה אביי: אלא זר משוית ליה? אלא, ככהן גדול משום איבה, ככהן הדיוט משום מעלין בקדש ולא מורידין. אמר ליה רב אדא בר אבא לרבא: והאי תנא דלית ליה איבה, ולא קא משמש, דתניא דברים שבין כהן גדול לכהן הדיוט: פר כהן משית, ופר הבא על כל המצות, ופר יום הכפורים, ועשירית האיפה. לא פורע ולא פורס, אבל פורס הוא מלמטה, וההדיוט מלמעלה, ואין מטמא לקרוביו, ומצווה על הבתולה, ומוזהר על האלמנה, ומחזיר את הרוצח, ומקריב אונן ואינו אוכל, ואינו חולק, ונוטל חלק בראש, ומקריב חלק בראש, ומשמש בשמנה כלים, ופטור על טומאת מקדש וקדשיו, וכל עבודות יום הכפורים אינן כשירות אלא בו. וכולן נוהגות במרובה בגדים, חוץ מפר הבא על כל המצות. וכולן נוהגות במשוח שעבר חוץ מפר יום הכפורים ועשירית האיפה. וכולן אין נוהגות במשוח מלחמה, חוץ מחמשה דברים האמורין בפרשה: לא פורע, ולא פורס, ולא מטמא לקרוביו, ומצווה על הבתולה, ומוזהר על האלמנה, ומחזיר את הרוצח כדברי רבי יהודה, וחכמים אומרים: אינו מחזיר. כי לית ליה איבה בדכוותיה, בדזוטר מיניה אית ליה. יתיב רבי אבהו וקאמר לה להא שמעתא משמיה דרבי יוחנן. אהדרינהו רבי אמי ורבי אסי לאפייהו. איכא דאמרי רבי חייא בר אבא אמרה ואהדרינהו רבי אמי ורבי אסי לאפייהו. מתקיף לה רב פפא: בשלמא רבי אבהו משום יקרא דבי קיסר, אלא לרבי חייא בר אבא נימרו ליה מימר: לא אמר רבי יוחנן הכי! כי אתא רבין אמר: נשאל איתמר. תניא נמי הכי: בגדים שכהן גדול משמש בהן משוח מלחמה נשאל בהן.

29. ספר המצוות לרמב"ם מצות לא תעשה נח

והמצוה הני"ח היא שהזהירנו מלירא מן הכופרים בעת המלחמה ושלא נברח מפניהם אבל חובה עלינו להתגבר ולעמוד ולהתחזק כנגד העם האחר וכל מי שישוג אחור ויברח כבר עבר על לא תעשה והוא אמרו יתעלה (ר"פ עקב) לא תערוץ מפניהם. ונכפלה האזהרה ואמר (ס"פ דברים) לא תיראום. ונכפל הצווי בזה הענין הרבה. כלומר שלא יברחו ושלא ישוּבו לאחור בעת המלחמה. כי בענין זה אפשר לקיים אמונת האמת. וכבר התבאר משפטי מצוה זו בשמיני מסוטה:

30. השגות הרמב"ן לספר המצוות לרמב"ם מצות לא תעשה נח

כתב הרב והמצוה חמשים ושמונה שנמנענו מלפחד מהכופרים בשעת מלחמה והוא אמרו יתעלה לא תערוץ מפניהם וכפל המניעה לא תיראום. ויכפלו שוטרי העם זה הענין (שופטי' כ הובא במ"ע קצא). וזו הבטחה לא מצוה. ואם מניעה היא לא יוסיפו השוטרים ויאמרו מי האיש הירא ורך הלבב שעבר הלאו יפרסם חטאו ויחזור